

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 36Csp/239/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119213027
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Mazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7119213027.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v spore žalobcov: X. C. T., L.. X.XX.XXXX, J. G. XXXX/X, XXX XX T., X. W. T., L.. XX.X.XXXX, J. G. XXXX/X, XXX XXX T., obidvaja zastúpení ZASTAVME ÚŽERU, Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, Pod Hájom 1367/169 - 44, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 51 255 022 proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený SUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 676,17 EUR s príslušenstvom

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1. a 2. sumu 676,17 EUR a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 676,17 EUR od 20. 12. 2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Priznáva žalobcom 1. a 2. nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 12.11.2019 domáhajú voči žalovanému zaplatenia sumy 676,17 EUR a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa doručenia žaloby žalovanému na vyjadrenie až do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia.

2. Žalobu žalobcovia odôvodnili tým, že s právnym predchodcom žalovaného - spoločnosťou Cetelem Slovensko uzavreli dňa 12.10.2010 zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere a vydání kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej im právny predchodca žalovaného ako veriteľ poskytol spotrebiteľský úver vo výške 12.320 EUR a ktorý boli povinní splácať v 120 mesačných splátkach po 212,58 EUR, splatnosť každej splátky bola k 15-temu dňu v mesiaci, prvá splátka bola splatná k 15-temu dňu v mesiaci nasledujúcom po poskytnutí úveru, s tým, že termín konečnej splatnosti úveru bol určený k dátumu poslednej mesačnej splátky úveru celkovú čiastku, ktorú mali zaplatiť činila sumu 23.842,80, hodnota RPMN bola stanovená na 16,06 %, priemerná RPMN na hodnotu 13,63 % a za prijatie súboru poistenia - rozšírené poistenie bol stanovený poplatok vo výške 6,99 %. Dôvodili, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosti, ktoré podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. musí obsahovať, a to predovšetkým: a) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý je v zmluve uvedený ako dátum poslednej mesačnej splátky úveru, pričom mali zato, že sa vyžaduje dátumová špecifikácia v tvare deň, mesiac, rok, b) ročnú RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobcovia prepočtom predpokladov uvedených v zmluve prostredníctvom interaktívnej kalkulačky na portáli fininfo.sk zistili, že celková čiastka, ktorú museli zaplatiť činí sumu 25.509,60 EUR (120 x 212,58 EUR), pričom v zmluve je celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nesprávne uvedená suma 23.842,80 EUR.

Argumentovali, že údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, musí byť vypočítaný na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy a poukázali na skutočnosť, že vo výške splátky 212,58 EUR nie je započítané poistné vo výške 12,81 EUR mesačne. RPMN bez poistného pri mesačnej splátke 212,58 EUR by malo hodnotu 17,87 % a nie ako je v zmluve uvedená hodnota RPMN 16,06 % a celková čiastka, ktorú by museli žalobcovia za úver zaplatiť by predstavovala výšku 25.509,60 EUR a nie, ako je v zmluve uvedená čiastka 23.842,80 EUR. Dodali, že v prospech veriteľa uhradili mesačné splátky vo výške 225,39 EUR, z ktorej časť vo výške 12,81 EUR predstavuje poistné za rozšírený súbor poistenia a zastali názor, že do RPMN a celkovej čiastky za úver musí byť zahrnuté aj poistné a s poukazom na § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z.. Uviedli, že poistnú zmluvu ako zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby museli uzavrieť, nakoľko predmetné poistenie bolo aj vopred predformulované v zmluve, keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.10.2010 bola zo strany pôvodného veriteľa ako dodávateľa vopred pripravená a žalobcovia ako spotrebiteľia nemali možnosť meniť alebo ovplyvniť jej obsah, nemali možnosť odmietnuť uzavrieť ďalší právny vzťah, ktorý bol do nej včlenený. Prepočtom RPMN prostredníctvom interaktívnej kalkulačky na portáli fininfo.sk, po dosadení hodnôt: čerpanie úveru 12.320 EUR, počet splátok 120, výška splátky 225,39 EUR, v ktorej je zahrnuté aj mesačné poistné v sume 12,81 EUR, hodnota RPMN činí 19,75 % a celkovú čiastku, ktorú žalobcovia by museli za úver zaplatiť činí sumu 27.046,80 EUR, čo sú iné hodnoty ako sú uvedené v zmluve. Keďže predmetná úverová zmluva obsahuje nepravdivý údaj o celkovej čiastke, ktorú žalobcovia ako spotrebiteľia za úver musia zaplatiť, a tiež nepravdivý údaj o výške RPMN a jedná sa o podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je potrebné tento úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalobcovia tak majú nárok titulom bezdôvodného obohatenia na vrátenie rozdielu medzi skutočne poskytnutou výškou úverov a sumou, ktorú žalobcovia v prospech veriteľa z úverovej zmluvy splatili. Uviedli, že žalobcovia zaplatili žalovanému sumu 19.608,93 EUR, teda viac ako im pôvodný veriteľ poskytol a rozdiel medzi poskytnutými a vrátenými finančnými prostriedkami predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré si žalobcovia uplatnili v rozsahu 2 rokov späťne, teda v rozsahu troch splátok po 225,39 EUR zaplatených dňa 15. 11. 2017, 15.12.2017 a 15.1.2018, v celkovej sume 676,17 EUR.

3. Na preukázanie svojho nároku žalobcovia spolu so žalobou doručili žiadosť/ zmluva o spotrebiteľskom úvere a žiadosť / zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty zo dňa 29.9.2010 uzavretej medzi žalobcami 1. a 2., ako dlžníkmi a spoločnosťou Cetelem Slovensko, a.s., IČO: 35 787 783 ako veriteľom, výpis z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 2435/B, 2 x výpis z interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN, prehľad o realizovaných splátkach žalobcami v prospech veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy, stanovky občianskeho združenia ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa zo dňa 23. 11. 2017, zápisnica z ustanovujúcej členskej schôdze Občianskeho združenia ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa zo dňa 27. 11. 2018,

4. Žalobcovia použili nasledovné prostriedky procesného útoku: skutkové tvrdenia uvedené v žalobe, návrhy na vykonanie vyššie citovaných dôkazov.

5. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril podaním zo dňa 2.1.2020, namietajúc nárok žalobcov v celom rozsahu, majúci za to, že žalobcom nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky zákonné náležitosti. K namietanému neuvedeniu termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru uviedol, že žalobcovia mali kedykoľvek možnosť požiadať bezplatne veriteľa o vydanie tzv. amortizačnej tabuľky, z ktorej sú požadované informácie o konečnom termíne splatnosti úveru celkom zrejmé, pričom táto amortizačná tabuľka by predstavovala určitú prílohu k spotrebiteľskej zmluve a zdôraznil skutočnosť, že zákon žiadnym spôsobom nevyklučuje možnosť, aby náležitosť spotrebiteľskej zmluvy v podobe uvedenia konečného termínu splatnosti úveru bola uvedená v prílohe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K namietanej hodnote RPMN a výške celkovej čiastky, ktorú musia spotrebiteľia za úver zaplatiť, uviedol, že má za to, že žalobcovia si poistenie zvolili a ktoré v danom prípade nepredstavovalo podmienku poskytnutia spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa v prospech žalobcov. Poukázali na časť D) zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej mali žalobcovia možnosť vybrať si z troch druhov poistenia, pričom títo si zvolili rozšírený súbor poistenia, o čom svedčí ich súhlasný prejav časti B) zmluvy a v takomto prípade poistné do RPMN sa nezapočítava a RPMN v zmluve je uvedená správne. Dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvoru (tretia komora) z 21. apríla 2016 vo veci C-377/14, ktorý v prejednávanej veci aplikoval ustanovenia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS. Nevidel žiaden zákonný, reálny či relevantný dôvod, pre ktorý žalobcovia žiadajú

v rámci troch mesačných splátok vydať aj sumu poistného, majúc zato, že títo žiadnym spôsobom nevysvetlili a toľko nepreukázali prečo by mala byť suma poistného zahrnutá do nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže nie je zrejmé ani inak vysvetlené, že by suma poistného predstavovala tú časť právneho titulu, ktorá by mala odpadnúť, t. j. v čom žalobcovia vidia nezákonnosť sumy poistného (3 × 12,81 EUR). Zdôraznil, že poistenie spotrebiteľského úveru bolo reálne a skutočné, t. j. v prípade poistnej udalosti súvisiacej so spotrebiteľským úverom by suma poistného bola náležite v spojení s likvidáciou poistnej udalosti vyplatená v prospech žalobcov. Suma poistného by mohla byť za bezdôvodné obohatenie považovaná len za predpokladu, že poistné spotrebiteľského úveru by nebolo na základe poistnej udalosti vyplatené, avšak k uvedenému žiadnym spôsobom nedošlo. Navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia písomným podaním zo dňa 24.2.2020, v ktorom zopakovali svoje skutkové tvrdenia uvedené v žalobe a navyše uviedli, že tvrdenia žalovaného ohľadom doplnkovej služby - uzavretie poistnej zmluvy nezodpovedajú skutočnosti, pretože žalobcom nebola daná možnosť poistenie ako také odmietnuť, poistenie úveru nebolo výsledkom slobodnej vôle žalobcov, teda nebolo dobrovoľné a z tohto dôvodu je potrebné ho považovať za doplnkovú službu a ktoré bolo potrebné započítať do RPMN a celkovej čiastky za úver.

7. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril písomným podaním zo dňa 18.3.2020, v ktorom navyše poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 183/2018 zo dňa 25. 2. 2020, na rozsudok Súdneho dvora C-42/15 z 9. 11. 2016 a zotrval na svojich skutkových tvrdeniach o tom, že zmluva obsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, a preto nie je možné tak ako to tvrdia žalobcovia považovať z nimi uvedených dôvodov úver za bezúročný a bez poplatkový.

8. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, prednesom zástupcov strán sporu, posúdil podstatné skutkové tvrdenia strán, právne argumenty strán sporu a skutkový stav vyhodnotil nasledovne: nebolo sporné, že dňa 29.9.2010 bola medzi žalobcami 1. a 2. ako dlžníkmi a pôvodným veriteľom - právnym predchodcom žalovaného - spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom bezúčelovom úvere - pôžička na čokoľvek - doba určitá, v zmysle ktorej bol žalobcom poskytnutý úver vo výške 12.320 EUR, žalobcovia sa zaviazali predmetný úver splácať v 120 mesačných splátkach po 212,58 EUR, so splatnosťou prvej splátky k 15-temu dňu v mesiaci nasledujúcom po poskytnutí úveru, so splatnosťou každej ďalšej splátky vždy k 15 dňu v mesiaci, s konečnou splatnosťou úveru k dátumu poslednej mesačnej splátky, celková čiastka k zaplateniu bola vyčíslená na sumu 23.842,80 EUR, hodnota RPMN na 16,06 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpisu zmluvy 13,63 %, ročná úroková sadzba bola dohodnutá na 14,99 %. V zmluvných dojednaniach zároveň žalobcovia prijali súbor poistenia - rozšírené poistenie (v zmluve je uvedené 6,99 %). Tieto údaje boli obsahom zmluvy uvedené pod písm. B), písm. D) zmluvy „ Poistenie klienta „ obsahuje vyhlásenie žalobcov ako klientov, že sa oboznámili s rámcovými zmluvami o poistení č. CTM 2049 a CTM 3059 uzavretými medzi Cetelem Slovensko a. s. a poisťovňou Cardiff Slovakia a.s. platnými v čase podpisu zmluvy a s aktuálnymi všeobecnými poistnými podmienkami poisťovne Cardiff Slovakia a.s., ktorými sa toto poistenie riadi, súhlasili s nimi a svojím podpisom vyjadrili súhlas s poistením. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 2435/B vyplýva, že právnym nástupcom pôvodného veriteľa - Cetelem Slovensko a.s., IČO 35 787 783 je žalovaný od 29.9.2016. Z prehľadu splátok realizovaných žalobcami v prospech veriteľa v zmysle uzavretej spotrebiteľskej zmluvy vyplynulo, že žalobcovia uhradili ku dňu 15. 1. 2018 sumu 19.608,93 EUR, ktorá skutočnosť je nesporná, keďže žalovaným namietaná nebola.

9. Žalobcovia tvrdili, že úver poskytnutý v zmysle uzavretej spotrebiteľskej zmluvy s právnym predchodcom žalobcu dňa 12.10.2010 je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový, pretože zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a), b) citovaného zákona.

10. Podľa ust. § 1ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), (1) Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia

na ochranu spotrebiteľa. (2) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa ust. § 2 zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

11. Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

12. Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

13. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Podľa ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Nespornou skutočnosťou medzi stranami sporu bolo, že medzi pôvodným veriteľom - právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola dňa 12.10.2010 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver vo výške 12.320 EUR. Niet pochýb o tom, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

16. Súd mal za preukázané poskytnutie spotrebiteľského úveru právnym predchodcom žalovaného žalobcom v zmysle predmetnej vyššie citovanej zmluvy a túto zmluvu, vzhľadom na námietky žalobcov, podrobil tzv. sudcovskej kontrole, resp. súdnemu prieskumu s poukazom na vyššie citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a dospel k záveru, že táto neobsahuje náležitosť podľa ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, resp. v zmluve uvedená hodnota RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je uvedená v nesprávnej výške, pričom ide o obligatórnu náležitosť zmluvy, s ktorou ust. § 11 ods. 1 písm. a), b) citovaného zákona spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

17. Žalobcovia tvrdili, že pôvodný veriteľ do výpočtu celkovej čiastky nezahrnul poplatok za poistenie, ktoré podľa ich tvrdenia nebolo dobrovoľné a bolo podmienkou pre poskytnutie úveru. Žalovaný tvrdil, poukazujúc na písm. D) zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že žalobcovia mali možnosť vybrať si z troch druhov poistenia, pričom títo si zvolili rozšírený súbor poistenia, o čom svedčí ich súhlasný prejav v písm. B) zmluvy a v takomto prípade poistné do RPMN sa nezapočítava a RPMN v zmluve je uvedená správne, a ktoré v danom prípade nepredstavovalo podmienku poskytnutia spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa v prospech žalobcov.

18. Súd vychádzajúc zo spotrebiteľskej zmluvy zistil, že v písmene B) pod názvom „klasický spotrebiteľský úver bezúčelový - pôžička na čokoľvek - doba určitá“ je, okrem iných náležitostí, vypočítaná celková čiastka k zaplaceniu na sumu 23.842,80 EUR a aj vyhlásenie, že dlžníci prijímajú súbor poistenia - rozšírené poistenie (6,99 %) a ďalej v zmluve v písm. D) sa okrem iného uvádza, že klient - t. j. dlžníci vyhlasujú, že sa oboznámili s rámcovými zmluvami o poistení č: CTM 2049 a CTM 3059 uzavretými medzi Cetelem Slovensko a. s. a poisťovňou Cardiff Slovakia a.s. platnými v čase podpisu zmluvy a s aktuálnymi všeobecnými poistnými podmienkami poisťovne Cardiff Slovakia a.s., ktorými sa toto poistenie riadi, súhlasili s nimi a svojím podpisom vyjadrili súhlas s poistením, a že vo vzťahu k čerpanému úveru podľa písm. B) prijímajú súbor poistenia uvedený v časti B). Niet pochybnosti o tom, že ide o predtlačovú formulárovú zmluvu, tak ako správne poukazovali žalobcovia, vyhotovenej medzi pôvodným veriteľom bez možnosti žalobcov ako dlžníkov - spotrebiteľov ovplyvniť jej obsah a v ktorej nebola žalobcom ako spotrebiteľom (dlžníkom) daná možnosť nevybrať si žiadne z uvedených poistení, čo nemôže znamenať dobrovoľnosť poistenia tak ako to tvrdil žalovaný.

19. Súdnym prieskumom zmluvy súd dospel k záveru, že celková čiastka, ktorá je uvedená v zmluve v sume 23.842,80 EUR nezodpovedá skutočnosti. Vychádzajúc z údajov uvedených v zmluve, a to pri počte splátok 120 x 212,58 EUR (výška splátky bez poistenia) = 25.509,60 EUR, ktorú celkovú čiastku by žalobcovia museli zaplatiť a ktorý údaj v spotrebiteľskej zmluve absentuje, resp. je uvedený nesprávne. Už táto nesprávnosť spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

20. V argumentácii strán vidieť kontúry nezhody v otázke, či žalobcovia mohli alebo nemohli poistenie odmietnuť, a či teda z pohľadu dostupnosti úveru sa jedná o povinnú alebo o nepovinnú, spotrebiteľom dobrovoľne, zvolenú službu, ktorú otázku si súd jednoznačne vyriešil v prospech žalobcov a stotožnil sa s právnou argumentáciou žalobcov. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že bolo povinnosťou žalobcov ako dlžníkov - spotrebiteľov uzatvoriť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby mohli získať spotrebiteľský úver alebo aby ho získali za ponúkaných podmienok. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalobcom nebola daná možnosť poistenie ako také odmietnuť, poistenie nebolo dobrovoľné a preto je potrebné ho považovať za doplnkovú službu a poistné započítavať do celkových nákladov.

21. Súd dospel k záveru, že v danom prípade poistenie bolo podmienkou poskytnutia úveru a v takom prípade náklady naň mali byť zahrnuté do výpočtu RPMN a celkových nákladov spojených s úverom. Inak povedané, poistné sa zahŕňa do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľskom úverom, ktorých ročné vyjadrenie zodpovedá hodnote RPMN len v prípade, ak spotrebiteľ musel uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok (viď. § 2 písm. g), h) zákona č. 129/2010 Z.z.). V tejto súvislosti nesprávnosť v uvedení celkovej čiastky je premietnutá aj do nesprávnej hodnoty RPMN. Ďalej je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že žalobcovia vykonávali splátky z uzavretej spotrebiteľskej zmluvy nie vo výške, ktorá je vyčíslená v zmluve v sume 212,58 EUR bez poistného, ale vykonávali splátku vo výške 225,39 EUR s poistným, ktorá skutočnosť nebola sporná. Teda, ak samotný veriteľ zahrnul do výšky mesačnej splátky poplatok za poistenie, pričom podľa jeho tvrdenia išlo o doplnkovú službu mimo poskytnutého úveru,

potom mal byť poplatok za poistenie platený osobitne a nie v mesačnej splátke za úver. Jednoduchým výpočtom výšky splátky násobenej počtom splátok je bezpochyby možné dospieť k celkovej čiastke, ktorú má dlžník zaplatiť. V prípade, ak právny predchodca žalovaného mal v úmysle uzatvoriť poistenie úveru ako doplnkovú službu, pričom by toto poistenie nebolo podmienkou na poskytnutie úveru, nič pôvodnému veriteľovi nebránilo v tom, aby poplatok za poistenie uviedol samostatne v osobitnej výške a nezarátal ho do výšky mesačnej splátky. Takéto uvádzanie údajov spotrebiteľského úveru potom pôsobí zavádzajúco a vyvoláva mylnú predstavu o celkovej čiastke úveru, pričom pri takomto zavádzajúcom uvedení podstatných údajov spotrebiteľského úveru by mohlo ísť aj o nekalú obchodnú praktiku zo strany pôvodného veriteľa. V prípade, ak by do výšky splátky sa zarátala aj výška poistného, s poukazom na vyššie uvedené argumentácie k tejto doplnkovej službe, celkovú čiastku, ktorú by žalobcovia mali zaplatiť, činila sumu 27.046,80 EUR a v porovnaní s čiastkou, ktorá je uvedená v zmluve, je nesprávna, resp. absentuje správny údaj, čo v konečnom dôsledku vedie, tak ako súd vyššie konštatoval, k bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

22. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom boli vypočítané nesprávne, potom aj výpočet RPMN uvedený v zmluve je nesprávny a na prijatie tohto záveru je potom irelevantné aký výpočet poskytujú verejne dostupné internetové kalkulačky a preto sa súd výpočtom prostredníctvom nich nezaoberal.

23. V dôsledku všetkých týchto skutočností je nepochybné, že zmluva neobsahuje celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a ktorá je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, obsahuje nesprávnu výšku celkových nákladov spotrebiteľa na spotrebiteľský úver a v dôsledku toho obsahuje nesprávny výpočet RPMN a s poukazom na § 11 ods. 1. písm. b) sa potom takáto zmluva musí považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú.

24. Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

25. Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

26. Podľa ust. § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

27. Podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

28. Podľa ust. § 458 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

29. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 OZ). Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 OZ). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 OZ) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 OZ). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 OZ).

30. Žalobcovia sa žalobou domáhali vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ide teda o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmluvných strán upravenej priamo v zákone. Aj Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I.ÚS 51/2020 uviedol: „nemožno pochybovať o tom, že bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na

strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Ide o špecifický predpoklad vzniku bezdôvodného obohatenia. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktačnej fázy, pričom však toto porušenie nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej zmluvy ako takej. “ Túto špecifickú situáciu je možné najviac pripodobniť k vadnosti písomne uzavretej zmluvy (inej ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere), z ktorej zmluvné strany v domnení, že sú ňou viazané, plnili, ale v dôsledku vadnosti zmluvy sa dostaví zákonný následok v podobe jej neplatnosti a už poskytnuté plnenie je bezdôvodným obohatením. Uvedené umožňuje súdu zovšeobecniť, že plnenie spotrebiteľa poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu. Zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je totiž z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu vyvolanou (danou) špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (porovnaj ods. 17 uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/29/2021 z 28.9.2021).

31. Žalobcovia tak majú nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia na úkor, ktorých sa obohatil žalovaný, pričom výška bezdôvodného obohatenia predstavuje sumu, ktorú žalobcovia plnili nad rámec poskytnutého úveru. Žalobcovia si žalobou uplatnili vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej sume 676,17 EUR, ktorá predstavuje nimi splatené tri splátky po 225,39 EUR zaplatených dňa 15.11. 2017, 15.12.2017, 15.1.2018, ktorá skutočnosť je nesporná a nepochybná vyplývajúca z listinného dôkazu, t. j. v rozsahu dvoch rokov spätne od podania žaloby.

32. Súd námietku žalovaného spočívajúcu v nezákonnosti vyplatenia sumy poistného (3 × 12,81 EUR) titulom bezdôvodného obohatenia považuje za nedôvodnú. Súd v odseku 21 tohto rozsudku prijal záver, že poistenie bolo podmienkou poskytnutia úveru a je nepochybné, že žalobcovia výšku poistného splácali spolu so splátkou. Žalobcovia teda nad rámec poskytnutého úveru v skutočnosti zaplatili aj 3 splátky poistného v sume 38,43 EUR v prospech veriteľa, ktorý sa na ich úkor bezdôvodne obohatil v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Veriteľovi tak vznikla povinnosť vydať žalobcom všetko, čo bezdôvodným obohatením nadobudol, teda aj sumu 38,43 EUR.

33. Súd zhodnotiac vyššie uvedený skutkový stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania, nárok žalobcov považoval za dôvodný a opodstatnený a žalobe žalobcov o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 676,17 EUR vyhovel.

34. Podľa ust. § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

35. Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

36. Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

37. Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

38. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

39. Žalobcom vznikol nárok na zaplatenie dlžnej sumy titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na koho úkor sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Ak tento dlh (povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie) spočíva v platobnej povinnosti, je nepochybné, že ide o dlh peňažný, s ktorého riadnym a včasným nesplnením spája ustanovenie § 517 Občianskeho zákonníka nepriaznivý dôsledok vzniku omeškania na strane dlžníka s právom veriteľa požadovať okrem plnenia aj úroky z omeškania.

Žalobcovia si uplatnili úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 676,17 EUR odo dňa doručenia žaloby žalovanému na vyjadrenie až do zaplatenia (§ 563 Občianskeho zákonníka). Je nepochybné, že žaloba bola žalovanému doručená dňa 19.12.2019 (čl. 32 súdneho spisu) a nasledujúcim dňom, t.j. 20.12.2019 sa žalovaný ako dlžník dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia. Výšku úrokov z omeškania súd žalobcom priznal v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami; základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0,00 %; po zvýšení o päť percentuálnych bodov jej výška činí 5 % ročne.

40. Žalobcovia tvrdili, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový aj z dôvodu absencie uvedenia doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý je v zmluve uvedený ako dátum poslednej mesačnej splátky úveru, pričom mali zato, že sa vyžaduje dátumová špecifikácia v tvare deň, mesiac, rok.

41. Súd zdieľa názor, že na to, aby sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.) je postačujúca absencia čo i len jednej z náležitostí podľa ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Aby sa však dostalo odpovede stranám sporu aj vo vzťahu k obsahovej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., súd uvádza nasledovné:

42. Ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. je transpozíciou článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice Európskeho parlamentu a Rady(ES) č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008, ktorá ako povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere ustanovuje dobu trvania zmluvy o úvere. Táto náležitosť je vyjadrená v citovanom zákonom ustanovení tak, že zmluva musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ani v tomto prípade nemožno dospieť k záveru, že zámerom zákonodarcu bolo v predmetnom ustanovení upraviť, resp. sprísniť požiadavku odlišne od jej vymedzenia v článku 10 ods. 2 písm. c) Smernice. Eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona možno vyvodit', že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum; na vymedzenie dĺžky trvania zmluvy o úvere postačuje jej uvedenie dostatočne určitým spôsobom, umožňujúcim spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum poslednej splátky, a tým aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

43. Čo sa týka zákonom vyžadovanej obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorou je doba trvania a termín konečnej splatnosti úveru, súd poukazuje na výklad v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, podľa ktorého nie je nevyhnutné požadovať, aby termín konečnej splatnosti bol uvedený dňom, mesiacom a rokom, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum konečnej splatnosti.

44. Z obsahu posudzovanej zmluvy jednoznačne vyplýva, že prvá splátka úveru je splatná k 15. dňu v mesiaci nasledujúcom po poskytnutí úveru; úver poskytnutý 12.10.2010 a prvá splátka je tak splatná k 15.11.2010, dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci a termín konečnej splatnosti (poslednej splátky) je k dátumu poslednej 120 mesačnej splátky úveru, t.j. 15.11.2020.

45. Napokon, z prehľadu splácania úveru je zrejmé, že žalobcovia obsahu zmluvy porozumeli, pretože svoje povinnosti riadne a včas plnili každý mesiac k 15. dňu, počnúc 15.11.2010 až do 15.1.2018.

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP. V spore boli žalobcovia úspešní v celom rozsahu a majú tak nárok na náhradu preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %. O ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP). Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

Odvolanie môže podať strana, ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo k rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy nájsť preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).